Zimní vandr 2002

Místo děje: Králický Sněžník

Časové období: 16. 1. 2002 – 18. 1. 2002

Zapsal: Petr Kučera

Osoby a obsazení: Petr Kučera, Radim Kratochvíl

Úvod

Můj milý deníčku, letos jsme byli s Radimem v zimě na Králickém Sněžníku. Píšu to trochu se zpožděním, takže informace budou trochu zkreslené. Náš původní plán byl přejít Králický Sněžník a Jeseníky, plánovali jsme též tři noci. Jak to ovšem dopadlo, je věc jiná.

Středa 16. ledna

Ráno jsme s Radimem vyrazili rychlíkem z Hlavního nádraží v Praze do Dolní Lipky, což je vesnice nedaleko Králíků. Už několik dní mám pocit, že mi něco leze na průdušky, dneska ráno jsem proto skoro nemluvil, leč chroptěl. Jinak jsem ovšem plný optimismu. Pokud si vzpomínám, jel tam vlak asi čtyři hodiny, prostě hrozně dlouho. Nedávno vládly po celé republice sněhové kalamity, takže hledíme na ubíhající bílou krajinu kolem nás.

V Dolní Lipce vystupujeme do mrazivého vzduchu, je standardní zamlžené počasí. Jde ovšem o nízkou inverzní oblačnost, takže máme naději, že až vystoupáme trochu výš, dostaneme se nad mraky. Z Dolní Lipky musíme nejprve nějak přejít do Lipky Prostřední, odkud se teprve můžeme vydat na sever do hor. Pěšky jdeme jen kousek, pak uhýbáme ze silnice, která zde vytváří velký oblouk, v naději, že si cestu zkrátíme. Nasazujeme běžky a vyrážíme na cestu. Sněhu je všude dost. Bohužel je také všude také asi půlmetrová vrstva přemrzlého prašanu, což nám později výrazně zpomalí postup. Cestou do Prostřední Lipky trochu bloudíme po zmateně vyježděných stopách, nakonec však k cíli dorazíme.

Zde se napojujeme na červenou značku a začínáme stoupat do kopce. Jde o celkem nezáživnou záležitost, jdeme neustále skrz mlhou, takže ani rozhledy nejsou nic moc. Kupodivu nepoznáváme žádné další lyžaře. Běžky mi samozřejmě jako obvykle dost podkluzují, i když jsem je na mazal před cestou parafínem a v kopci je mažu nově zakoupeným voskem do +4 stupňů. Docházíme kamsi pod Jelení vrch (943m) a vrstva mraků nad námi se viditelně ztenčuje, optimismus v nás narůstá. Tady opouštíme značku a vydáváme se přímo k hřebeni, kde vede hranice s Polskem.

Náhle se svět kolem nás zalévá slunečním jasem a my vylézáme z mraků. Teplota vzduchu (alespoň ta subjektivní) prudce stoupá a oči se přivírají ve snaze omezit nenadálý přísun světla. Blíží se západ Slunce, takže vylézáme ještě kus nad mraky a těsně pod lesem se rozhodujeme utábořit. Stavíme stan[*] a hledíme na krásný západ Slunce nad mraky. Není to tak skvělé jako na podzim na Baranci v Roháčích, ale stojí to za to. Zelená čárka[†] ovšem

[*] Jde o můj jednoplášťový stan značky Vysoký vrchol, který by snad snesl název papírový. Jinými slovy není ani zdaleka nepromokavý, což ale ve sněhu nevadí. Radim ovšem z ideologických důvodů odmítá dvouplášťový stan, jelikož by se v něm srážela vlhkost a nám by navlhly spacáky.

[†] Vlivem toho, že různé složky světla zapadají s odstupem, měla by údajně být vidět těsně po západu Slunce vidět zelená čárka od zelené složky slunečního světla.

vidět opět není.

K večeři se snažíme vařit brkaši s klabanosem (alespoň pokud si vzpomínám), což se ovšem daří jen částečně, jelikož plynový vařič už v těchto teplotách žhaví jen neochotně. Přesto, že jde o zcela plnou bombu. Čaj nevaříme, protože mám ještě teplý v termosce z domova. Radim pak zapisuje svůj deníček (takže má určitě přesnější faktografické informace) a jdeme spát.

Čtvrtek 17. ledna

Ráno se probouzíme do mlhy. Jak se ochladil vzduch, byly totiž mraky vytlačeny nahoru, takže stan je teď celý bílý od sněhu. Vaříme si čaj, což je opět netriviální a nikoli krátkodobá záležitost, a balíme se. Běžkové boty si nahřívám ve spacáku teplem svého těla, aby nebyly úplně zmrzlé, dneska se mi to ještě daří, takže si nemusím odírat nohy a mohu s nimi v botách hned hýbat.

Pak stoupáme nahoru na hřeben. Zanedlouho oět vylézáme nad mraky a nahoře kupodivu narážíme i na vyjetou stopu, čemuž jsem ani nevěřil. Po chvíli docházíme k hranici, po níž jsme chtěli původně jít. Zde taky narážíme na polského pohraničníka, od něhož se dovídáme, že bez pasu po hranici jít nemůžeme, jelikož cesta vede občas Polskem. Takže Radim by jít po hranici mohl, jelikož si pas prozřetelně vzal, zatímco já jsem zaváhal, takže se musíme vrátit a jít jinudy. Po pravdě řečeno si ani nemyslím, že bych o něco přišel, jelikož po hranici zřejmě žádná stopa nevede.

Jedeme tedy po stopě pod hřebenem až pod Malý Sněžník (1338m), kde se opět setkáváme s hranicí, opravdu po ní žádná stopa nevedla. Vládne krásné inverzní počasí, takže jsme měli pěkný výhled na Sněžník i na další kopečky. Zejména vidíme na Králickém Sněžníku lavinový svah, což mne přesvědčuje, že lavinové svahy v Českém masivu nejsou pouze v Krkonoších. Pod Malým Sněžníkem chvilku oddechujeme a vydáváme se na jeho vrchol.

Nahoru bohužel taky stopa nevede, navíc je stále na zemi asi půl metru přemrzlého prašanu, takže alespoň můj postup je značně pomalý a vysilující. Radim má na lyžích šupinky, takže mu to šlape mnohem lépe, pročež na mne musí často čekat. Cestou začínám mít pocit, že Malý Sněžník ani žádný vrchol nemá a že je nekonečný. Nahoru se drápeme asi tak dvě hodiny (dolní odhad). Přece jenom se dostáváme na vrchol ale jsem pro dnešek myslím už úplně zničený. Dolů je to naštěstí méně prudké než nahoru, takže to mohu sjet na lyžích. Ono, sejmout lyže znamená okamžitě se propadnout asi po pás do sněhu, takže opětovné nasazení lyží je dosti pracné*. Přesto ten sjezd není nic moc. Chvíli jedeme po hranici, ta zde ale dělá poněkud nelogickou odbočku na českou stranu, takže její následování by pro nás znamenalo příliš velkou ztrátu cenných výškových metrů. Proto se rozhodujeme zkrátit si cestu přes Polsko, což byl ode mne otevřeně nelegální akt. V nejhorším případě pojedu do Varšavy do pracovního tábora.

V sedle mezi oběma Sněžníky, blíž k tomu většímu, si nacházíme místo na spaní. Jde samozřejmě o Polské území, takže alespoň pro mě bude tato noc vlastně nelegální. Jelikož jsme neměli dnes kde nabrat vodu, jsme nuceni rozehřát si sníh. To se nám samozřejmě s plynovým vařičem nemůže podařit*, pročež začíná Radim vyhrabávat místo na oheň. Podle mne by se dal rozdělat i na sněhu, ale Radim nedá jinak, než, že vykope metr třicet hlubokou jámu až na zem, v níž oheň teprve rozděláme. Zpočátku v ní ovšem může u ohně stát nejvýš jedna osoba. Později se díra rozšíří, takže se tam v podstatě vejdeme oba.

Takže večer trávíme transformací sněhu do tekuté, zauzené a minerálními látkami† nasycené podoby. Samozřejmě si krom naplnění lahví děláme čaj a polévku.

Nakonec jdeme spát. Mimochodem, jde o můj dosavadní výškový rekord v zimním spaní ve stanu na sněhu, jde asi o 1200 metrů nad mořem. Pokud by ovšem šlo pouze o spaní na sněhu, myslím, že o loňských Velikonocích jsem dosáhl něco přes 1300 metrů. Krom toho jsem si vzpomněl, že Zákopčaník sliboval, že už dnes přijde teplá fronta a přinese ošklivé počasí. Zatím to však nevypadá, že by se něco podobného chystalo, takže usínáme i probouzíme se nad hladinou mraků.

Pátek 18. ledna

Dnešního rána se mi nedaří rozehřát zmrzlé boty, není to tedy opravdu nic moc. Pijeme čaj z termosky, včera uvařený, a obdivujeme jámu, kterou jsme včera vytvořili. Pak se pomalu vydáváme k vrcholu Králického Sněžníku (1423m). Cestou nahoru se mi spouští dlouho chystaná rýma. Na vrcholu je překrásný rozhled, obzvláště na Jeseníky, ostatní hory jsou skryté pod mraky. Nad Orlickými horami se mraky trochu vlní, což je ovšem všechno, co z nich je vidět. Pokud si dobře vzpomínám, viděli jsme v dálce Krkonoše.

*Obojí jsem experimantálně vyzkoušel.

*Též experimentálně vyzkoušeno.

†rozuměj: popílkem a větvičkami

Drahnou dobu trávíme skákáním, jímž se snažíme rozproudit krev v našich zmrzlých nohách, jde ovšem o zcela marnou snahu. Takže aniž by nám nohy rozmrzly, vydáváme se z kopce dolů, konečně potkáváme lyžaře, už jsem myslel, že se tu žádní nevyskytují. To dává naději, že se potkáme i s nějakou stopou. Projíždíme kolem pramene řeky Moravy, který je ovšem zamrzlý a zpola zavátý sněhem.

Dostáváme se k rozcestí s modrou značkou, kde se chvíli rozhodujeme, jestli budeme pokračovat po červené, nebo provedeme korekci cesty a vydáme se po modré vedlejším hřebenem k jihu. Jeseníky už jsme samozřejmě dávno vzdali a já už vážně začínám uvažovat o zkrácení cesty o jeden den, to jest, že bychom se vrátili už dneska, poněvadž rýma se mi spouští stále silněji. Rozhodujeme se pro modrou a vydáváme se na jih. Přitáhnu si tedy vázání, které se mi neustále uvolňuje, a vydáváme se na cestu.

Dále přejíždíme Černou kupu (1295m), Sušinu (1321m), Milíř (1283m) a Podbělku (1307m). Tuším, že na Sušině se přesvědčuji Radima, že vzhledem ke svému zdravotnímu stavu bych volil pro dnešek cestu domů. Což by neměl být, zůstaneme-li na modré značce, problém. Též cestou fotím Radimovi zajímavý geodetický bod, to bylo tuším na Podbělce. Sjezdy mě vyčerpávají čím dál víc. Většinou jsou na mé běžky příliš prudké*, takže musím jít pěšky, což ovšem při hloubce a bořivosti sněhu je poněkud pomalé a vysilující.

Přejíždíme Souš (1224m). Sjezd ze Souše byl pro mne už zcela zničující, v lese jsem byl víc na zemi než na lyžích nebo nohou. Někde se mi tam urval cvoček na nových návlekách (ještě, že jsou v záruce) a zničila levá bota (ta v záruce už není), když si k tomu člověk připočítá, že se mi neustále uvolňovaly šroubky na pravém vázání, dosud mi nerozmrzla ani jedna noha a nemohu téměř dýchat skrze rýmu, tak je snad pochopitelné, že jsem měl už pořádného vzteka a když jsem zvedal snad už posté batoh na záda vstávaje ze země, i pěstí jsem mu uštědřil. Za což se mu upřímně omlouvám. Abych dokreslil, jak to bylo špatné, tak celou dobu byl opravdu krásný výhled na Jeseníky nad mraky. Na jednom místě bylo lze přehlédnout celý hřeben. A já jsem už nebyl ani sto zastavit se, pokochat se a hlavně si vyfotit panorama, které by určitě stálo za to. Ach, jo.

Za Souší už jde cesta dolů příjemným sklonem, takže se člověk nemusí odrážet, ono to jede, ale zase ne tak rychle, aby bylo potřeba brzdit, prostě paráda. Škoda, že jsem měl rozbitou botu a nemohl lyže skoro ovládat. Ač je

*Ty se totiž vyznačují tím, že do kopce se na nich nedá stoupat, protože hrozně podkluzují, a z kopce se na nich nedá obvykle jet, protože jedou tak rychle, že jde o zdraví.

to neuvěřitelné, i tady jsem spadl, zamysliv se nad nesmrtelností chrousta. Asi tři kilometry od Vojtíškova, kam modrá značka vedla, najednou skončila stopa. Kdyby jen to, on vlastně skončil i sníh na cestě, protože si lesníci cestu prohrnuli. Neznámo z jakého důvodu a hlavně kam vlastně tu cestu mínili prohrnout. Což pro nás znamená sejmutí lyží a chůze pěšky.

Rovnou se převlékám celkově do suchého a teplejšího, balím lyže, které už asi potřeba nebudou. A jdeme pěšky. Asi po kilometru narazíme na sugestivní zatáčku a buldozer, který zřejmě ten sníh odhrnul. Radim si zanadává a vrazí buldozeru za stěrač cedulku: „Debilové zničili jste stopu“ (chyběla mu čárka po „Debilové“).

Pak chvíli zmateně koukáme, kam se ztrácí modrá značka, až nás napadne, že jenom zkracuje oblouk, který tady vytváří silnice. My jdeme dál po silnici. Skoro před Vojtíškovem Radim občas schazuje nějakou velikou sněhovou kouli na silnici, jako revanš za odhrnutí sněhu ze silnice. Což sice považuju za zbytečnou námahu, ale jinak mi to nevadí, alespoň se mohu na chvíli zastavit, začaly mi totiž rozmrzat nohy. Po celodenním zmrznutí je to opravdu zážitek.

Ve Vojtíškově na nás mluví nějaký domorodec, jemuž není příliš rozumět. Scházíme na hlavní silnici a autobusem se vezeme do Hanušovic. Odtud jedeme jen na jeden přestup do Prahy. V sobotu pak v podstatě neexistuji, jak se organismus vzpamatovává z rýmy. Naštěstí zůstalo jen při ní a krvavém puchýři na levém a nekrvavém puchýři na pravém palci.

Ale jinak to bylo dobré, myslím, že jsem si zase jednou sáhl hluboko do zásobnice svých nejen fyzických sil. Napřesrok se nám snad podaří ty Jeseníky. Jen se obávám, že jsem letos Radima poněkud zdržoval, takže z toho asi neměl ten pravý požitek.